

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

Met de Zesde Staatshervorming werden heel wat bevoegdheden van het federale beleidsniveau overgeheveld naar de gewesten en de gemeenschappen. Dit heeft ertoe geleid dat bestaande regelgeving werd herschreven of dat nieuwe regelgeving werd uitgewerkt. Om te vermijden dat hierdoor lacunes ontstaan of dat ongewenste effecten gegenereerd worden, sluiten de betrokken gewesten en gemeenschappen samenwerkingsakkoorden af.

Dit samenwerkingsakkoord heeft betrekking op de residentiële ouderenzorg inclusief dagverzorgingscentra en kortverblijf, de revalidatieziekenhuizen en ambulante revalidatiecentra, de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen die overeenkomstig de Bijzondere Wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming voorheen vergoed werden door de federale overheid via de ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Het uitgangspunt van het samenwerkingsakkoord is dat de burger geen hinder mag ondervinden van de Zesde Staatshervorming en er niet mag op achteruitgaan. Zeker voor bepaalde zeer gespecialiseerde zorg is het noodzakelijk dat hij overal in het land terecht kan en zeker is van vergoeding van de zorg. Om dit te garanderen is het noodzakelijk, dat in een overgangsfase de huidige manier van financiering blijft bestaan als een persoon met een zorgbehoefte een beroep doet op zorg in een andere deeltentiteit en dat de wederkerigheid gegarandeerd is.

De betrokken persoon zal in dat geval wel de administratieve procedure van de betrokken deeltentiteit moeten volgen. Maar hij kan verder een beroep doen op zorg, die gefinancierd wordt door de deeltentiteit die de voorziening of de verstrekker erkent.

Ondertussen wordt een monitoringssysteem uitgebouwd, zodat mogelijke financiële transfers en de omvang ervan zichtbaar worden. In een latere fase kan dan een onderbouwd samenwerkingsakkoord afgesloten worden, waarbij deeltentiteiten in de back office de kosten op zich nemen voor de kosten voor zorg van hun burgers die in een andere deeltentiteit worden opgenomen.

Belangrijk is ook dat een mechanisme wordt ingebouwd, waarbij de herziening van het huidige samenwerkingsakkoord mogelijk is. Hiertoe wordt ingeschreven dat het samenwerkingsakkoord kan gewijzigd worden met een samenwerkingsprotocol. Daar is uiteraard wel consensus bij alle betrokken partijen voor vereist. Voor de rechtszekerheid is het ook belangrijk dat gedurende een periode van 3 jaar geen enkele partij het samenwerkingsakkoord eenzijdig kan opzeggen. Er wordt wel een overlegstructuur voorzien die door elk van de partijen ad hoc kan worden bijeengeroepen.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1. Dit artikel bevat een opsomming van definities die verder gebruikt worden in het ontwerp van samenwerkingsakkoord.

Art. 2. In dit artikel wordt het toepassingsgebied van het samenwerkingsakkoord vastgelegd. De verschillende sectoren die erdoor gevat worden, worden exhaustief opgesomd.

Art. 3. Dit artikel bepaalt dat dit samenwerkingsakkoord van toepassing is op iedere inwoner van België en op elke persoon die rechten opent op basis van de Europese en internationale regelgeving.

Art. 4. Dit artikel legt de basisprincipes van dit samenwerkingsakkoord vast:

- continuïteit in de dienstverlening;
- rechtszekerheid.

Art. 5. De woonplaats van een inwoner van België zal – na afloop van een overgangsfase die beschreven wordt in artikel 6 – bepalen welke deelentiteit zal instaan voor de financiering van de verstrekte zorg, ongeacht de plaats waar de zorg wordt verstrekt. Voor wie rechten opent op basis van de Europese en internationale regelgeving is het criterium de exploitatiezetel van de werkgever van de persoon. Voor personen die gepensioneerd zijn en recht hebben op een Belgisch pensioen en wonen in een andere Lidstaat, is het de exploitatiezetel van de werkgever van de aanvrager waar hij werkte voor zijn pensioen.

Voor inwoners van het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad en voor voorzieningen erkend door de Franse Gemeenschap zal een uitvoeringsakkoord dit principe verder concretiseren, aangezien in beide gevallen meerdere overheden bevoegd zijn in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad.

Art. 6. Om te vermijden dat de continuïteit in de dienstverlening en de rechtszekerheid in het gedrang komen wordt een overgangsfase ingesteld. In deze overgangsfase wordt afgeweken van het principe dat de woonplaats van een inwoner van België of de exploitatiezetel van de werkgever voor personen die niet in België wonen, bepaalt welke deelentiteit instaat voor de financiering van de verstrekte zorg. Het is integendeel de deelentiteit die de voorziening waar een inwoner van België verblijft, erkent, die instaat voor de financiering.

Zo zullen bijvoorbeeld de kosten voor zorg van een inwoner van Wallonië die zorg ontvangt van een voorziening uit Brussel ten laste zijn van de erkennende overheid in Brussel. De tegemoetkoming voor de verleende zorg wordt in een derde betalingsregeling aan de betrokken voorziening betaald.

Om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming zullen wel de procedureregels van de betrokken deelentiteit moeten gevolgd worden.

In het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad kunnen de inwoners van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad in de overgangsperiode gebruik maken van alle voorzieningen, onafhankelijk van de erkennende overheid, waarbij de kosten voor deze zorg ten laste van deze erkennende overheid komen.

Art. 7. De overgangsregeling is beperkt in de tijd en kan één keer stilzwijgend verlengd worden. Op basis van dit samenwerkingsakkoord kan de overgangsfase maximaal zes jaar duren. Daarna wordt het principe toegepast dat de woonplaats of de exploitatiezetel van de werkgever van de persoon, vermeld in artikel 5 §2, bepalend is voor de financiering van de zorg.

Een eenzijdige opzegging van het akkoord kan niet. Er is consensus nodig om het samenwerkingsakkoord op te zeggen of aan te passen.

Art. 8. In de overgangsfase wordt de toekomstige wijze van financieren van deelentiteit overschrijdende zorg voorbereid. Daartoe wordt een monitoringssysteem opgezet, dat de financieringsstromen vanuit de verschillende deelentiteiten monitort.

Art. 9. Verdere praktische afspraken worden vastgelegd in een uitvoeringsakkoord.

Art. 10. Dit artikel bepaalt wanneer het samenwerkingsakkoord in werking treedt.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN